

un salt înainte

Manifest pentru o Canada întemeiată pe grija
pentru planetă și a fiecăruia pentru ceilalți

Pornim de la premiza că în prezent Canada traversează una dintre crizele cele mai grave din istoria recentă.

Comisia pentru Adevăr și Reconciliere a făcut publice detalii șocante despre violența din trecutul apropiat al Canadei. Sărăcia și inegalitatea care se accentuează progresiv sunt o cicatrice care desfigurează prezentul țării. Iar contribuțiile noastre la schimbările climaterice sunt o adevărată crimă împotriva viitorului omenirii.

Aceste realități sunt cu atât mai alarmante cu cât contrazic atât de profund principiile noastre declarate: respectul pentru drepturile populației indigene, internaționalismul, drepturile omului, diversitatea culturală și protecția mediului.

În prezent, Canada nu respectă aceste principii, dar ar putea să o facă.

Am putea trăi într-o țară care se bazează integral pe surse corecte și regenerabile de energie, traversată de rețele de transport public la prețuri accesibile tuturor, într-o țară în care locurile de muncă și celelalte posibilități create printr-o asemenea transformare ar elimina în mod sistematic discriminarea rasială și cea dintre bărbați și femei. Grija unuia față de celălalt și grija față de întreaga planetă ar putea genera sectoare economice noi dintre cele mai dinamice. Mult mai mulți oameni ar putea avea acces la locuri de muncă cu salarii mai mari și cu ore de lucru mai puține, ceea ce ne-ar lăsa mai mult timp să ne bucurăm de prezența celor dragi și să participăm la viața comunității din care facem parte.

Știm ca nu avem mult timp la dispoziție ca să facem această tranziție importantă. Climatologii ne-au avertizat că trebuie să luăm măsuri decisive în cursul acestui deceniu pentru a preveni o încălzire globală cu efecte catastrofale. Asta înseamnă că pașii mici nu mai pot duce unde trebuie.

Deci, trebuie să facem un salt înainte.

Acest salt trebuie să înceapă prin a respecta drepturile ancestrale și titlurile de proprietate ale celor care s-au îngrijit primii de aceste locuri. Comunitățile indigene s-au aflat în prima linie a luptei pentru protejarea râurilor, țărmurilor, pădurilor și solului împotriva activității industriale scăpate de sub control. Îi putem sprijini pe cei care își asumă acest rol și putem redefini relațiile dintre noi prin implementarea reală a „Declarației Națiunilor Unite privind drepturile populațiilor autohtone”.

Inspirați de tratatele care constituie baza juridică a acestei țări și ne angajăm să împărțim acest teritoriu “cât timp soarele stălucește, iarba crește și râurile curg”, cerem să fie găsite surse de energie care nu se vor epuiza niciodată și nu vor otrăvi pământul. Dezvoltarea tehnologică a făcut acest lucru posibil. Studiile cele mai recente demonstrează că în numai două decenii Canada ar putea să obțină 100% din energia electrică necesară din surse regenerabile; până în 2050, am putea avea o economie 100% curată .

Vrem ca aceste schimbări să înceapă acum.

Nu mai există nicio scuză pentru inițierea unor noi proiecte de infrastructură care să ne oblige să accelerăm extracția de combustibil în deceniile următoare. Noua lege de fier a dezvoltării în sectorul energetic trebuie să fie: ce nu vrei în curtea ta n-are ce să caute în curtea altuia! Acest principiu trebuie să se aplice în mod egal când este vorba despre conductele de gaz și petrol; extracțiile bazate pe fracturarea hidraulică în New Brunswick, Quebec și British Columbia; creșterea traficului de tancuri petroliere de-a lungul coastelor noastre; precum și la companiile miniere canadiene din lumea întreagă.

Timpul unei democrații a energiei a sosit: credem nu numai în faptul că avem nevoie de noi surse de energie, ci și că, oriunde este posibil, comunitățile trebuie să controleze în mod colectiv noile sisteme de producere a energiei.

Ca o alternativă la companiile private interesate exclusiv de profit și la birocrația distantă a unor companii centralizate de stat, putem crea structuri de proprietate inovatoare: conduse în mod democratic, plătind salarii echitabile și păstrând veniturile atât de necesare în cadrul comunităților care le generează. **Iar populațiile indigene ar trebui să fie primele care să primească sprijin de la guvern pentru proiecte de dezvoltare a unor surse de energie adecvate. La fel ca și comunitățile care în prezent se confruntă cu efectele grave asupra sănătății ale activităților industriale poluante.**

Energia generată în acest mod nu ne va lumina doar casele, dar va contribui și la redistribuirea bunăstării, adâncirea democrației, consolidarea economiei și va începe să vindece rănilor care datează de la fondarea acestei țări.

Saltul către o economie nepoluantă va crea nenumărate posibilități pentru numeroase alte “câștiguri”. Vrem un program universal pentru construirea de locuințe noi eficiente energetic și pentru reabilitarea celor existente, prin care să se garanteze că primele beneficiare vor fi comunitățile și cartierele cu un nivel de trai scăzut, asigurându-se cursuri de calificare și crearea de posibilități care să combată sărăcia pe termen îndelungat. Considerăm esențial ca muncitorii din sectoarele industriale cu emisii intense de dioxid de carbon să aibă acces la informații și alte resurse astfel încât să poată participa la această tranziție în mod democratic prin intermediul sindicatelor. **Trenuri de mare viteză, alimentate doar cu surse de energie regenerabilă, și rețele de transport**

public la prețuri accesibile pot uni toate localitățile din Canada, în loc de un număr tot mai mare de automobile, conducte de petrol și trenuri încărcate cu combustibil care explodează punându-ne viețile în primejdie și dezbinându-ne.

Și pentru că știm că e deja târziu pentru acest salt înainte, trebuie să investim urgent în **infrastructura publică aproape ruinată** astfel încât ea poată rezista fenomenelor meteorologice extreme care sunt din ce în ce mai frecvente.

Tranziția la agricultura locală bazată pe principii ecologice va reduce dependența de combustibili fosili, va facilita păstrarea dioxidului de carbon în sol și va preveni traversarea unor momente de criză în aprovizionarea cu energie la nivel global, în timp ce va sprijini producția de alimente mai sănătoase și mai puțin costisitoare.

Cerem să se pună capăt tuturor acordurilor comerciale care interferează cu încercările de a reconstrui economia locală, să se reglementeze activitatea corporațiilor și să fie oprite extracțiile miniere cu efecte distructive. Trebuie să reechilibrăm balanța justiției și să asigurăm statutul legal de imigranți și protecția tuturor celor care muncesc în această țară. Recunoscând oficial implicarea Canadei în conflicte armate internaționale și în schimbările climaterice – cauzele principale ale crizei globale a refugiaților – avem obligația să primim emigranți și refugiați care caută protecție și o viață mai bună.

Tranziția către o economie care ține cont de limitele planetei noastre presupune și dezvoltarea în continuare a sectoarelor din economie care nu sunt producătoare de dioxid de carbon: serviciile de asistență socială, învățământul, artele și presa de interes public. Programele de grădiniță ar fi trebuit subvenționate la nivel național cu mult timp în urmă, precum în Quebec. Toate aceste activități, în cea mai mare parte duse la îndeplinire de femei, sunt liantul care ajută la construirea unor comunități puternice – și vom avea nevoie de comunități cât se poate de rezistente ca să facă față viitorului dificil pe care ni l-am pregătit.

Pentru că munca de a avea grijă de ceilalți și de planetă este în cea mai mare parte neplătită, cerem vehement să se inițieze o dezbatere publică despre introducerea venitului anual minim. Experimentat în anii 1970 în Manitoba, acest sistem de protecție socială ne-ar asigura că nimeni nu va fi forțat să accepte locuri de munca în domenii care amenință viitorul copiilor săi doar pentru a-i putea hrăni în prezent.

Declarăm că “austeritatea” – care a sabotat sistematic sectoarele economice nepoluante precum educația și sănătatea, în timp ce a înfometat transportul public și a impus privatizări necontrolate în sectorul energetic – este o formă de gândire fosilizată care a devenit o amenințare pentru viața pe pământ.

Fondurile necesare pentru această transformare majoră există – trebuie doar să

implementăm programe de acțiune corespunzătoare ca să le putem accesa. De exemplu, **să eliminăm subvențiile pentru extragerea și utilizarea combustibililor fosili, să percepem taxe pentru tranzacțiile financiare, să mărim cotele de exploatare în industria petrolului și a gazelor naturale, să ridicăm taxele pe venit pentru corporații și pentru cei bogați, să introducem o taxă progresivă pe emisiile de dioxid de carbon, să reducem cheltuielile militare.** Toate aceste măsuri sunt bazate pe un principiu simplu, „poluezi – plătești”, și sunt extrem de promițătoare.

Un lucru este clar: sărăcia publică într-o perioadă în care averile private sunt fără precedent este o criză prefabricată, menită să ne distrugă visele înainte de a avea șansa să se nască. Aceste vise merg mult mai departe decât acest manifest. Cerem să se desfășoare adunări publice în toată țara pentru ca toți locuitorii să se întâlnească și să decidă în mod democratic ce presupune un salt autentic către un alt tip de economie pe plan local.

Inevitabil, această revitalizare de jos în sus va determina o reînnoire a democrației la fiecare nivel de guvernare, care va conduce rapid la un sistem electoral în care **fiecare vot contează, iar subvențiile din partea marilor companii private sunt excluse din campaniile politice.**

Iată deci foarte multe lucruri de întreprins deodată. Aceste aspecte sunt poate prea multe pentru a le adresa împreună, dar așa cer timpurile în care trăim.

Scăderea prețului la petrol a eliminat temporar constrângerea să extragem combustibili fosili într-un ritm atât de rapid cât ne permit tehnologiile cu un grad ridicat de risc. Această pauză într-o expansiune frenetică nu trebuie văzută ca o criză, ci mai curând ca un dar.

Ne-a oferit șansa rară să ne dăm seama ce am devenit – și să luăm hotărârea de a ne schimba.

Deci, le cerem tuturor celor care vor participa la alegerile din viitorul apropiat să se folosească de această ocazie și să acționeze în numele nevoii urgente de schimbare. Aceasta este datoria noastră sacră față de cei pe care această țară i-a rănit în trecut, față de cei care suferă inutil în prezent și față de toți cei care au dreptul la un viitor luminos și sigur.

Acum este timpul pentru îndrăzneala de a fi curajoși.

Acum este timpul să facem un salt înainte.

*Traducere de Diana Manole